
Til: Valgheden (valg@oim.dk)
Cc: 1 - KFST Forkontor (Forkontor@kfst.dk)
Fra: 1 - KFST Forkontor (Forkontor@kfst.dk)
Titel: Svar: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger
E-mailtitel: Svar: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger (ØIM Id nr.: 514581)
Sendt: 06-02-2018 15:59:12
Bilag: Lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger.pdf; Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf;

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ingen bemærkninger til den fremsendte høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommune folkeafstemninger).

Venlig hilsen

Anne Wendelboe-Jensen
Direktionssekretær/Principal Executive officer
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen/
Danish Competition and Consumer Authority
Direkte +45 4171 5009
E-mail awj@kfst.dk

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
Tlf. +45 4171 5000

Vi arbejder for velfungerende markeder.

Fra: 1 - KFST Officiel hovedpostkasse
Sendt: 6. februar 2018 15:42
Til: 1 - KFST Forkontor
Emne: VS: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger (ØIM Id nr.: 514581)

Fra: Valgheden [mailto:valg@oim.dk]
Sendt: 6. februar 2018 15:41
Til: Advokatrådet, Advokatsamfundet; 'ac@ac.dk'; Ankestyrelsen; 'ae@ae.dk'; Tænketanken Cevea; Dans Folkeoplysnings Samråd (DFS); mail@danskaffaldsforening.dk; 'info@danskerhverv.dk'; Dansk Industri; Dansk Ungdoms Fællesråd; danskehavne@danskehavne.dk; Danske Regioner; Datatilsynet; info@desa.dk; FM Digitaliseringsstyrelsen; Forhandlingsfællesskabet; 'ftf@ftf.dk'; Institut for Menneskerettigheder; DemTech-projektet; KL, Kommunernes Landsforening; kln@naevn.dk; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse; 'jurfak@jur.ku.dk'; 'lo@lo.dk'; 'skaf@skaf-net.dk'; Institut for Statskundskab Aarhus Universitet; 'erst@erst.dk'; CEPOS Center for Politiske Studier; Dansk Arbejdsgiverforening; 'dh@handicap.dk'; 'kontakt@kraka.org'; post@danskeberedskaber.dk; polsci@ifs.ku.dk; jura@au.dk; info@justitia-int.org
Emne: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger (ØIM Id nr.: 514581)

Høring over udkast til lovforslag fra Økonomi- og Indenrigsministeriet

Se venligst vedhæftede høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommune folkeafstemninger).

Evt. bemærkninger bedes være Økonomi- og Indenrigsministeriet i hænde senest **tirsdag den 6. marts 2018 kl. 12** og bedes sendt til adressen valg@oim.dk.

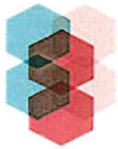
Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste og udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Anna Nystrup
Fuldmægtig, Kommunaljura og Valg
Direkte telefon: 41 85 12 58
Mail: valg@oim.dk
valg.oim.dk
Følg os på [@valgDK](https://twitter.com/valgDK)

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Forhandlings
fællesskabet

Til
Økonomi og indenrigsministeriet
valg@oim.dk

Aktivitetsnr.: 17-0013.220.
LSJ
Direkte tlf.nr.: 3347 0616
9. februar 2018

Att.: Anna Nystrup

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger)

Forhandlingsfællesskabet har ved mail af 6. februar 2018 modtaget høring over udkast til lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger) med frist for eventuelle bemærkninger den 6. marts 2018, kl. 12.

Forhandlingsfællesskabet har ikke bemærkninger til udkastet til lovændringerne idet de ikke skønnes at have løn- og ansættelsesmæssige konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner.

Forhandlingsfællesskabet henviser til eventuelle høringssvar fra LO, FTF og Akademikerne samt fra Forhandlingsfællesskabets medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Nanna Kolze

Til: Valgenheden (valg@oim.dk)
Cc: Jørgen Bang-Petersen (jbp@da.dk)
Fra: Camilla Kramme (clk@da.dk)
Titel: SV: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger
E-mailtitel: SV: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger (ØIM Id nr.: 514581)
Sendt: 13-02-2018 13:06:06

Kære Anna Nystrup

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af 6. februar vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Camilla L. Kramme
Administrativ koordinator

Fra: Valgenheden [<mailto:valg@oim.dk>]

Sendt: 6. februar 2018 15:41

Til: Advokatrådet, Advokatsamfundet <samfund@advokatsamfundet.dk>; 'ac@ac.dk' <ac@ac.dk>; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; 'ae@ae.dk' <ae@ae.dk>; Tænketanken Cevea <cevea@cevea.dk>; Dans Folkeoplysnings Samråd (DFS) <dfs@dfs.dk>; mail@danskaffaldsforening.dk; 'info@danskerhverv.dk' <info@danskerhverv.dk>; Dansk Industri <di@di.dk>; Dansk Ungdoms Fællesråd <duf@duf.dk>; danskehavne@danskehavne.dk; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; Datatilsynet <dt@datatilsynet.dk>; info@desa.dk; 'digst@digst.dk' <digst@digst.dk>; Forhandlingsfællesskabet <post@forhandlingsfaellesskabet.dk>; 'ftf@ftf.dk' <ftf@ftf.dk>; Institut for Menneskerettigheder <info@humanrights.dk>; DemTech-projektet <carsten@demtech.dk>; KL, Kommunernes Landsforening <kl@kl.dk>; kln@naevn.dk; Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen <kfst@kfst.dk>; 'jurfak@jur.ku.dk' <jurfak@jur.ku.dk>; 'lo@lo.dk' <lo@lo.dk>; 'skaf@skaf-net.dk' <skaf@skaf-net.dk>; Institut for Statskundskab Aarhus Universitet <statskundskab@au.dk>; 'erst@erst.dk' <erst@erst.dk>; CEPOS Center for Politiske Studier <info@cepos.dk>; Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>; 'dh@handicap.dk' <dh@handicap.dk>; 'kontakt@kraka.org' <kontakt@kraka.org>; post@danskeberedskaber.dk; polsci@ifs.ku.dk; jura@au.dk; info@justitia-int.org
Emne: Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger (ØIM Id nr.: 514581)

Høring over udkast til lovforslag fra Økonomi- og Indenrigsministeriet

Se venligst vedhæftede høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommune folkeafstemninger).

Evt. bemærkninger bedes være Økonomi- og Indenrigsministeriet i hænde senest **tirsdag den 6. marts 2018 kl. 12** og bedes sendt til adressen valg@oim.dk.

Vedhæftet fremsendes høringsbrev, høringsliste og udkast til lovforslag.

Med venlig hilsen

Anna Nystrup

Fuldmægtig, Kommunaljura og Valg
Direkte telefon: 41 85 12 58
Mail: valg@oim.dk
valg.oim.dk
Følg os på [@valgDK](https://twitter.com/valgDK)

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon: 72 28 24 00

Økonomi- og Indenrigsministeriet

valg@oim.dk

Høringsvar: Udkast til forslag til Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse mv.

Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet vil hermed give udtryk for sine synspunkter på det fremsendte Udkast til forslag til Lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger).

Konklusionen på instituttets overvejelser er, at man – på baggrund af gennemgangen af udkastet – må fraråde, at udkastet i den nu foreliggende form kommer til at danne grundlag for en lov om bindende kommunale folkeafstemninger.

I en tid med lave medlemstal i de politiske partier, øget udveksling af politiske synspunkter gennem de sociale medier samt påstande om en øget kløft mellem borgerne og de folkevalgte er der gode grunde til at overveje indførelse af nye politiske deltagelsesformer, der kan muliggøre og stimulere borgernes inddragelse i det politiske liv.

Instituttet er således enig i Økonomi- og Indenrigsministeriets vurdering, at borgernes deltagelse og engagement i lokaldemokratiet med fordel kan styrkes i perioden mellem valgene af medlemmer til kommunalbestyrelserne hvert fjerde år (udkastet, p. 10).

Spørgsmålet er imidlertid om forslaget om bindende kommunale folkeafstemninger i sin nuværende udformning er velegnet til at supplere – og øge – mulighederne for borgerinddragelse, eller om det måske snarere rummer problematiske elementer ud fra hensynet til den stabilitet og legitimitet, der efter instituttets opfattelse bør præge det kommunale demokrati.

Institut for Statskundskab

Peter Munk Christiansen

Professor

Dato: 20. Februar 2018

Direkte tlf.: 8716 5685

Fax: 86139839

E-mail: pmc@ps.au.dk

Web: au.dk/pmc@ps

Afs. CVR-nr.: 31119103

Side 1/6

1. Vil forslaget styrke borgernes deltagelse og engagement?

Udkastet lægger op til, at flertallet i kommunalbestyrelsen får ret til at udskrive en bindende folkeafstemning om en i kommunalbestyrelsen vedtaget beslutning (§ 9 b, stk. 1). Efter instituttets opfattelse vil denne udformning af forslaget næppe bidrage væsentligt til at realisere det angivne formål om styrket borgerdeltagelse og engagement.

Instituttet finder det yderst tvivlsomt, at flertallet i kommunalbestyrelserne vil pålægge sig selv ”den begrænsning af kommunalbestyrelsens beslutningsrum” (udkastets formulering p. 10), som en bindende folkeafstemning medfører. Hvorfor skulle en kommunalbestyrelse risikere at få en vedtaget beslutning forkastet af vælgerne?

En mulighed kunne være, at kommunalbestyrelsen ønsker folkelig opbakning markeret omkring en vigtig beslutning. Hvis beslutningen er ukontroversiel og uden risiko for at blive forkastet af vælgerne, vil en folkeafstemning om et sådant emne dog næppe bidrage til at styrke borgernes engagement og deltagelse.

En anden – og i sammenhængen mere interessant – mulighed er mere kontroversielle beslutninger, der vedtages med snævert flertal i kommunalbestyrelsen, måske fordi flertalsdannelsen permanent er snæver på grund af valgresultatet, eller måske fordi nogle af de valgte medlemmer i en eller flere partigrupper ikke kan holde sammen om en bestemt sag.

Vil flertallet i den slags situationer risikere at få en vanskelig og kontroversiel beslutning forkastet af vælgerne? Vel kun, hvis et eller flere af flertallets medlemmer betinger sig, at beslutningen skal sendes ud til vælgerne til en bindende beslutning. Men hvor ofte vil dette scenario være realistisk?

Er der udbredt konsensus om en beslutning, er en bindende folkeafstemning i bedste fald unødvendig og i værste fald en narresut. Er der derimod konflikt om en væsentlig beslutning, vil flertallet næppe risikere at få sin beslutning forkastet af vælgerne.

Efter Institut for Statskundskab vurdering vil bindende folkeafstemninger imidlertid med en anden udformning af forslaget kunne styrke borgernes deltagelse og politiske engagement. Det kunne ske i forbindelse med kontroversielle beslutninger, hvor andre end kommunalbestyrelsens flertal får mulighed for at udskrive bindende folkeafstemninger.

Ud fra hensynet til at bevare stabiliteten i det kommunale demokrati kunne man overveje at give borgmesteren ret til at udskrive en bindende folkeafstemning, hvis han/hun ikke kan acceptere flertallets beslutning i en given sag. Denne mulighed findes i nogle europæiske lande, for eksempel Østrig og Frankrig. Fordi borgmesteren ikke umiddelbart kan komme til at stå til ansvar for en sådan beslutning – og næste kommunalvalg kan være langt borte – er det dog nok ikke en god idé i en dansk kommunal sammenhæng.

Ud fra et legitimitetshensyn kunne der imidlertid være et vist perspektiv i forslaget om bindende kommunale folkeafstemninger, hvis det var tale om at beskytte mindretallet i kommunalbestyrelsen (for eksempel et mindretal på 1/3 af medlemmerne, dvs. som i Folketinget, jf. grl. § 42) mod at blive majoriseret af et snævert flertal.

Endelig kunne man ud fra samme hensyn overveje at give et antal vælgere mulighed for at begære afstemning om et forslag, hvor der muligvis er en konflikt mellem kommunalbestyrelsens flertal og en betydelig del af borgerne i kommunen.

Hvis der er konflikt om en sag, og hvis borgerne får en *reel* mulighed for at øve bestemmende indflydelse på afgørelsen af denne sag, er der efter instituttets opfattelse gode udsigter til at styrke engagementet og deltagelsen i lokalbefolkningen.

Uanset hvilket hensyn et lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger udarbejdes ud fra, bør betingelserne for vedtagelse og forkastelse imidlertid overvejes.

2. Betingelser for vedtagelse og forkastelse

Ifølge forslaget er kommunalbestyrelsens beslutning endeligt vedtaget, såfremt flere vælgere stemmer for end imod beslutningen, ellers er beslutningen bortfaldet (§ 9 c). Der er med andre ord hverken bestemmelser om valgdeltagelse eller om flertallets størrelse.

I udkastet til bemærkninger til forslaget siges det (p. 16), at der ikke foreslås sådanne bestemmelser, fordi der i nogle sager kan blive meget beskeden deltagelse. Instituttet finder imidlertid, at det er vigtigt for at be-

vare det politiske systems stabilitet og legitimitet – og dermed også borgernes accept af de valgte myndigheders beslutninger – at der findes en beslutningsregel, der hindrer mere eller mindre tilfældige beslutninger.

Det forekommer ganske problematisk, at man kan risikere, at et beskedent flertal (for eksempel i en mindre kommune 3461 nej mod 3299 ja) kan forkaste en beslutning truffet af kommunalbestyrelsens flertal. Man kan også forestille sig en skolelukning i et lille distrikt, som kun få vælgere har en interesse i, hvor beslutningskompetencen dermed reelt lægges ud til disse relativt få vælgere, selv om beslutningen har væsentlige konsekvenser for hele kommunen.

Institut for Statskundskab skal derfor foreslå, at man anvender betingelserne i grl. § 42 også på det kommunale område, således at der skal være et flertal imod kommunalbestyrelsens vedtagelse, og at dette flertal skal udgøre mindst 30 pct. af de valgberettigede i kommunen.

Man kan selvfølgelig overveje et andet procentkrav for forkastelse, men for ikke at gøre reglerne mere indviklede end nødvendigt, kan det være hensigtsmæssigt at have samme bestemmelser for nationale og kommunale folkeafstemninger. Med en valgdeltagelse på omkring 70 procent ved kommunale valg, giver det desuden god mening, at flertallet til forkastelse hverken skal være meget større eller mindre end 30 procent.

3. Andre kommentarer

Instituttet har herudover hæftet sig ved et par af de praktiske/valgadministrative elementer i udkastet. De tre første *bullet points* vedrører forhold, som instituttet ikke er overbevist om er nødvendige:

- § 109 g, stk. 4: Instituttet har vanskeligt ved at se behovet for særskilte valglokaler til bindende kommunale afstemninger, specielt når man i andre situationer ikke har haft problemer med at lade folkeafstemninger og almindelige valg foregå i de samme lokaler. I andre lande håndterer man ofte mellem tre og seks forskellige valg og folkeafstemninger under ét.

- § 109 h, stk. 2: Det forekommer urimeligt at pålægge den enkelte kommune at etablere de nødvendige aftaler med landets øvrige 97 kommuner om at etablere brevafstemningsmuligheder. Det kan uden tvivl organiseres enklere.
- § 109 h, stk. 3-5: Indsnævringen til, at brevstemmeafgivning i de her nævnte typer af institutioner kun kan ske i den region, kommunen er beliggende i, forekommer urimeligt indskrænkende.

De tre næste vedrører forhold, som med fordel kunne inddrages i forslaget:

- § 9, stk. 3: Det forekommer at ville være yderst rimeligt, at der blev formuleret regler for en neutral oplysningskampagne omkring den beslutning, der skal stemmes om. Som udkastet nu er udformet, har kommunen overhovedet ingen informationspligt omkring flertallets beslutning og begrundelserne herfor.
- § 109 h, stk. 8: Denne begrænsning forekommer rimelig, men det ville her – og andre steder i udkastet – være en fordel, hvis der ikke kun var henvist til §§, men at det også var nævnt, hvad der indholdsmæssigt var tale om, i hvert fald i stikordsform.
- Kommentarerne under pkt. 3.2.2.4: Instituttet konstaterer med tilslutning, at det understreges, at bindende kommunale folkeafstemninger ikke kan gennemføres som digitale valg af den ene eller den anden slags. Det kunne med fordel sættes ind i selve loven.

4. Sammenfatning

Der synes at være en modsætning mellem forslagsudkastets angivelige intentioner og indhold. På den ene side er det risikofrit, fordi det sikkert ikke vil blive brugt ret meget – hvorfor skulle et flertal, der har vedtaget et forslag, udsætte sig for at få vedtagelsen forkastet ved at sende forslaget ud til en bindende folkeafstemning? På den anden side er der en betydelig risiko for, at et beskedent flertal blandt vælgerne kan forkaste noget, som der er flertal for blandt de folkevalgte.

Uanset hvad motivationen for forslaget er, bør man have en beslutningsregel i retning af grundlovens § 42. Det er i overensstemmelse med

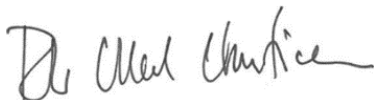
det grundlæggende princip i det repræsentative demokrati, at de folkevalgte myndigheders beslutninger står ved magt, med mindre der er vægtige grunde imod det – vel primært massiv folkelig modstand efter en grundig offentlig debat.

Der skal derfor være flertal blandt borgerne for at forkaste kommunalbestyrelsens vedtagelse, og det skal være af en betydelig størrelse, for eksempel 30 procent af vælgerne (som i grundloven). Instituttet ser ingen gode grunde at gå lavere end de 30 procent af alle kommunens valgberettigede.

Samlet set er de betænkeligheder, som Institut for Statskundskab ved Aarhus Universitet har anført over for det foreliggende udkast til forslag til lov om bindende kommunale folkeafstemninger, på centrale områder så betydelige, at instituttet må fraråde, at udkastet i sin nuværende form kommer til at danne udgangspunkt for lovgivning om bindende kommunale folkeafstemninger.

Instituttet indgår dog meget gerne i en fortsat dialog med Økonomi- og Indenrigsministeriet om emnet.

Med venlig hilsen

Peter Munk Christiansen
Professor, institutleder

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Sendt til: valg@oim.dk og jm@jm.dk

2. marts 2018

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2018-112-0851
Dok.nr. 464855
Sagsbehandler
Karen Knudsen
Direkte 3319 3KK

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger)

Ved e-mail af 6. februar 2018 har Økonomi- og Indenrigsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Datatilsynet skal under hensyn til, at persondataloven bliver afløst af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven foreslå, at Økonomi- og Indenrigsministeriet laver følgende ændringer på side 77:

Efter det gældende § 106, stk. 4, i lov om kommunale og regionale valg, der efter § 109 o gælder for bindende kommunale folkeafstemninger, kan valgmateriale omfattet af stk. 3, 1. pkt., efter kommunalbestyrelsens bestemmelse anvendes til forskning og statistik i overensstemmelse med ~~reglerne i lov om behandling af personoplysninger~~ erstattes med den databeskyttelsesretlige lovgivning. Valgmateriale omfattet af stk. 3, 1. pkt., der anvendes til forskning og statistik, skal tilintetgøres, når valgmaterialet ikke længere er nødvendigt til de nævnte formål.

I givet fald skal afstemningsmaterialet først tilintetgøres, når materialet ikke længere er nødvendigt til de nævnte formål. Hvis afstemningsmaterialet ikke anvendes til forskning og statistik, skal det fortsat tilintetgøres, når klagefristen for er udløbet, jf. § 109 k, og eventuelle valgklager er endeligt afgjort. Dette gælder dog ikke valgbogen og afstemningsbogen, som fortsat skal opbevares efter reglerne i arkivlovgivningen, jf. § 106 stk. 3.

Kommunalbestyrelsen kan ved afgørelsen om at videregive afstemningsmateriale eller medvirke til forskningen stille vilkår, f.eks. om at forskeren har indhentet de nødvendige tilladelser fra ~~Datatilsynet eller andre~~ relevante myndigheder.

Kopi af dette brev er dags dato sendt til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Karen Knudsen

Økonomi- og
Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

**Høring over udkast til lovforslag om bindende kommunale
folkeafstemninger.**

5. marts 2018

J.nr. 18-8356

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

[sendes til valg@oim.dk]

Den 6. marts 2018

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Att.: Anna Nystrup

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i mail af 6. februar 2018 anmodet Kommunernes Lønningsnævn om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger).

Indledningsvist bemærkes, at der vedr. løn- og ansættelsesforhold kan sondres mellem for det første beslutninger og dispositioner, som kommunerne har afgivet bindende bemyndigelse til KL om at indgå, herunder overenskomster og aftaler på ansættelsesområdet, og for det andet øvrige beslutninger om løn- og ansættelsesforhold.

Lønningsnævnets kompetenceområde vedrører de førstnævnte beslutninger. Her foreslår Lønningsnævnet, at der sker en præcisering i lovforslaget. Præciseringen bør slå fast, at disse beslutninger, hvor Lønningsnævnet har godkendelseskompetence, ikke kan undergives bindende folkeafstemning.

Det bør i den forbindelse også tages i betragtning, uanset at dette ikke er den aktuelle situation, at der principielt er mulighed for, at en kommune ikke har afgivet bemyndigelse til KL om at forhandle overenskomster mv., men selvstændigt tager beslutning om overenskomster og forelægger sagen i Lønningsnævnet.

For en række øvrige beslutninger om løn- og ansættelsesforhold træffer kommunalbestyrelsen selv afgørelse. Også for disse beslutninger finder Lønningsnævnet anledning til at fremføre, at det i lovforslaget forudsættes at sådanne beslutninger ikke kan undergives bindende folkeafstemning.

Med venlig hilsen

Niels Jørgen Mau Pedersen
Sekretariatschef

KOMMUNERNES LØNNINGSNÆVN

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3388 8050

www.lnaevn.dk

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

Sendt pr. e-mail til valg@oim.dk

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger)

DI har den 6. februar 2018 modtaget høring om udkast til et lovforslag, hvor der indføres adgang til, at et flertal i en kommunalbestyrelse kan udskrive en bindende folkeafstemning om et kommunalt anliggende.

DI vil indledningsvist gerne kvittere for muligheden for at svare på denne høring.

Som udgangspunkt er det DI's opfattelse, at de folkevalgte byrådspolitikere fortsat skal kunne træffe nødvendige beslutninger, som er til gavn for samfundet på længere sigt – også selvom nogle af disse på kort sigt vil kunne medføre lokal modstand. Lovforslaget kan imidlertid risikere at gøre det vanskeligere for byrådene at træffe den slags beslutninger.

Desuden indebærer lovforslaget risiko for, at erhvervslivet kan blive tabere i bindende folkeafstemninger, f.eks. i plansager, da samfundets bærende interesse i gode langsigtede erhvervsvilkår ofte kan være utydelige for den almindelige borger på kort sigt.

DI kan således ikke på nuværende tidspunkt støtte lovforslaget. DI støtter dog ambitionen om at arbejde for yderligere at engagere lokalsamfundene i de lokalpolitiske beslutninger, men DI foreslår andre veje hertil.

Nærmere om DI's holdning til forslaget i afsnittene nedenfor.

Byrådet skal træffe nødvendige beslutninger

Det kan være nødvendigt, at byråd i visse situationer træffer beslutninger og gennemfører reformer, som er upopulære på kort sigt. Det kan f.eks. være i forhold til en ny skolestruktur, som passer bedre til et lavere børnetal i kommunen. Modstand mod sådanne svære - men nødvendige - beslutninger og reformer vil typisk kunne mobiliseres relativt hurtigt. Såfremt lovforslaget vedtages, vil byråd f.eks. kunne føle sig presset til at udskrive en folkeafstemning om større reformer, som vil kunne betyde, at nødvendige tilpasninger skrinlægges eller udvandes.

Erhvervslivet kan blive tabere i folkeafstemninger i større plansager

Nogle virksomheder har brug for relativt meget plads på bestemte steder, hvor infrastrukturen er fordelagtig. Ofte planlægger kommunerne nye erhvervsområder uden for beboede områder, men en stor del af de danske arbejdspladser er fortsat placeret i byområder f.eks. i havneområder. Stærke interesser i nye attraktive boligområder og oplevelsestilbud kan medføre, at erhvervsvilkår bliver nedprioriteret til fordel for f.eks. boliger.

Kommunalbestyrelsen har i dag et ansvar for at afveje modsatrettede interesser. I større plansager kan der være tale om vanskelige beslutninger, hvor kommunalbestyrelsen således kunne have interesse i at skaffe ekstra legitimitet via en bindende folkeafstemning. Plansager egner sig dog ikke til, at borgerne kan sige "ja" eller "nej", da de hviler på et flerårigt forberedende arbejde, hvor kommunalbestyrelsen ofte får opbygget tilstrækkelig viden til at kunne træffe en afbalanceret beslutning.

Det er positivt, at lovforslaget indeholder en undtagelsesbestemmelse i forhold til enkelte fysiske eller juridiske personer, men ofte kan større plansager dække over utilfredshed med bestemte virksomheders virke. Derfor kan det i praksis blive vanskeligt at overholde denne undtagelsesbestemmelse i plansager.

Folkeafstemninger vil kunne øge udgifterne til administration

Bindende folkeafstemninger risikerer at medføre flere udgifter til administration, dels fordi folkeafstemninger er ressourcekrævende at gennemføre i sig selv, og dels fordi folkeafstemninger kan medføre, at der bruges betydelige øgede ressourcer på at forberede reformer, som efter en afstemning ikke bliver gennemført.

DI anbefaler, at kommunerne arbejder mere åbent og samskabende

DI ser lovforslaget som et forsøg på yderligere at engagere lokalsamfundene i de lokalpolitiske beslutninger. Denne ambition kan DI støtte. Men DI finder ikke, at bindende kommunale folkeafstemninger er den rigtige vej at gå. DI anbefaler i stedet, at kommunerne i langt højere grad udnytter eksisterende muligheder for at tilrettelægge åbne og samskabende processer i dialog med borgerne. F.eks. kan kommunalbestyrelsen arbejde mere temabaseret, så borgere, foreninger, lokalt erhvervsliv m.fl. inviteres med i temaudvalg, der kan sikre, at forskellige aspekter bliver belyst i større sager. De endelige beslutninger bør dog fortsat træffes af folkevalgte politikere i byrådene.

DI står naturligvis til rådighed for en uddybning af dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Hanne Schou
Underdirektør

Økonomi- og Indenrigsministeriet

valg@oim.dk

DANSKE
REGIONER

06-03-2018

EMN-2018-00637

1127954

Morten Slabiak

Høringssvar vedr. lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven

Danske Regioner har den 6. februar 2018 modtaget Økonomi- og Indenrigsministeriets høring over udkast til Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (bindende kommunale folkeafstemninger). Med ændringen får kommunalbestyrelser mulighed for at afholde bindende folkeafstemning om et afgrænset kommunalt anliggende.

Danske Regioner har det principielle synspunkt, at regionsrådene bør sidestilles med kommunalbestyrelserne for så vidt angår muligheden for at afholde bindende folkeafstemning om et afgrænset regionalt anliggende.

Der gøres opmærksom på, at dette høringssvar afsendes med forbehold for Danske Regioners bestyrelses behandling af sagen.

Venlig hilsen

Bent Hansen

Stephanie Lose

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Danmark

valg@oim.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5775
LGH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/00450-2

**HØRING OM ÆNDRING AF LOV OM KOMMUNERNES
STYRELSE, LOV OM KOMMUNALE OG REGIONALE
VALG OG REGIONSLOVEN (BINDENDE KOMMUNALE
FOLKEAFSTEMNINGER)**

6. MARTS 2018

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ved e-mail af 6. februar 2018 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger).

Instituttet har ingen bemærkninger.

Der henvises til ministeriets sagsnr. 2017–2891.

Med venlig hilsen

Lise Garkier Hendriksen

CHEFKONSULENT

Anna Nystrup

Fra: Signe Esmann Andersen <sea@lo.dk>
Sendt: 6. marts 2018 11:14
Til: valg@oim.dk
Cc: Lise Johansen
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger)

Til Økonomi- og Indenrigsministeriet

For god ordens skyld, sender vi besked om, at LO ikke har bemærkninger til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (Bindende kommunale folkeafstemninger) – jeres sagsnummer 2017-2891.

Med venlig hilsen

Signe Esmann Andersen

Politisk/Økonomisk Afdeling – Arbejdsmarked- og Uddannelsesteamet
Direkte tlf.: 3524 6184 • Mail: sea@lo.dk

LO • Landsorganisationen i Danmark

Islands Brygge 32D, 2300 København S. • www.lo.dk

**Kig efter OK-mærket,
når du vælger fagforening**

Svar på høring om lovforslag om bindende kommunale folkeafstemninger

KL har modtaget Økonomi- og Indenrigsministeriets høring af 6. februar 2018 over udkast til lovforslag om ændring af lov om kommunernes styrelse, lov om kommunale og regionale valg og regionsloven (bindende kommunale folkeafstemninger).

Det er KL's vurdering, at bindende kommunale folkeafstemninger kan være et nyttigt redskab i kommunalbestyrelsens værktøjskasse i forhold til borger- og brugerinddragelse.

Det bør præciseres, at kommunalbestyrelsen i sin beslutning, jf. § 9b skal iagttage kommunalbestyrelsens generelle forpligtelse til at handle økonomisk forsvarligt. Præciseringen skal understøtte, at de økonomiske konsekvenser af udfaldet af en folkeafstemning indgår i overvejelserne om at sætte en beslutning til folkeafstemning, herunder under hensyn til grundsætningen om økonomisk forsvarlig forvaltning.

KL har noteret sig, at der i lovforslaget lægges op til, at visse beslutninger ikke kan undergives bindende kommunale folkeafstemninger, jf. den foreslåede § 9b stk. 2, i kommunestyrelsesloven.

KL bemærker i tilknytning hertil, at KL forudsætter, at der ikke vil kunne afholdes bindende kommunale folkeafstemninger om løn- og ansættelsesforhold.

KL forudsætter endvidere, at der ikke vil kunne afholdes bindende kommunale folkeafstemninger i spørgsmål vedrørende administrationens opbygning og kompetencefordeling, herunder såvel på det administrative plan (kompetencefordelingsplaner) som i forhold til hvilke beslutninger, der – hvor det i øvrigt er muligt inden for lovgivningens rammer – skal delegeres til udvalg/forvaltningen (delegationsplaner).

Endelig forudsættes, at der ikke vil kunne afholdes bindende kommunale folkeafstemninger i spørgsmål vedrørende kommunens udvalgsstruktur, herunder fordelingen af sagsområder under de enkelte stående udvalg. Ligesom beslutninger om vederlag forudsættes undtaget, fx vederlag til udvalgsformænd og menige medlemmer af udvalgene.

Med hensyn til de foreslåede valgregler finder KL, at det bør overvejes at fastsætte frister for hhv. kommunalbestyrelsens og Økonomi- og Inden-

Dato: 12. marts 2018

Sags ID: SAG-2018-01434
Dok. ID: 2491708

E-mail: RUHK@kl.dk
Direkte: 3370 3433

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

rigsministeriets behandling af klager (de foreslåede §§ 109 k og 109 l i lov om kommunale og regionale valg). Hermed vil der være en tidshorison for, hvornår resultatet af en bindende kommunal folkeafstemning vil være endelig.

Det er op til Økonomi- og Indenrigsministeriet at vurdere, om der er behov for en justering af lovtæksten, som følge af KL's bemærkninger, eller om der kan tages højde for disse i bemærkningerne.

Med venlig hilsen

Solvejg Schultz Jakobsen
Sekretariatschef

Dato: 12. marts 2018

Sags ID: SAG-2018-01434
Dok. ID: 2491708

E-mail: RUHK@kl.dk
Direkte: 3370 3433

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2